

**Missa del Crisma
Catedral de Girona**

Dimarts, 26 de març de 2024

Molt estimat Poble sant de Déu, ungit pel sant Crisma. Molt estimat Mn. Lluís, Administrador Diocesà. Molt estimats preveres i diaques. Capítol i personal de la Cúria Diocesana. Molt estimats religiosos i religioses, consagrats i consagrades laiques i laics de les comunitats parroquials. Molt estimats seminaristes. Benvolguts i benvolgudes. Salutem i felicitem també a Mn. Pere Carreras, a Mn. Josep Perich, a Mn. Ramon Pijuan, a Mn. Narcís Ponsatí, a Mn. Miquel Ramió i a Mn. Josep Taberner que celebren els cinquanta anys de la seva ordenació sacerdotal. Tanmateix, també felicitem al P. Lluís Arrom i Albéniz, caputxí, que en celebra vint-i-cinc. A tots, *ad multos annos*. També, recordem amb especial afecte a Mn. Josep M. Pont, traspasat ja fa anys, que enguany celebraria també amb els seus companys les noces d'or sacerdotals.

«L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l'any de gràcia del Senyor». Avui també, aquí, s'acompleix aquesta Escriptura que acabem d'escoltar. En cada un de nosaltres i en la comunitat de l'Església de Girona. Una comunitat que es mostra avui contenta amb l'arribada, a la fi, d'un nou bisbe. El bisbe electe, fra Octavi Vilà. Desitjat en moltes de les nostres pregàries després de dos anys, ens arriba com una alenada que s'espera que, a tota la diòcesi, pugui assenyalar, també, un any de gràcia del Senyor. El P. Octavi, fill de Tarragona, puja a Girona, com jo mateix vaig baixar a Tarragona i es fa visible un cop més una Església que camina per terres catalanes, del nord al sud, compartint el que som i les nostres més profundes arrels cristianes. Tots puguem des del mateix dia de la seva elecció, pel seu episcopat, pels seus èxits pastorals i per tota l'Església de Girona, les seves comunitats i les seves realitats. El proper dia 21, ja en la claror de la Pasqua, el rebrem i serà ordenat de bisbe i prendrà possessió d'aquesta seu.

Mentrestant —i sempre—, deixem que l'Esperit del Senyor es vessi sobre nosaltres en aquesta Eucaristia. L'Oli consagrat, ens serà donat per a repartir-lo a totes les comunitats. Des del baptisme a la unció dels malalts, des de la confirmació al sagrament de l'orde, la unció revitalitza, renova, enforteix i dona vida i alegria a la nostra estimada Església de Girona.

El Sant Crisma posa el baptisme en el centre de la comunitat. Vivim una essencial unitat perquè participem d'un mateix baptisme, d'una mateixa fe i del mateix Senyor. L'experiència del Sínode sobre la sinodalitat que vivim a nivell d'Església universal, així com el treball fet, està fent visible aquesta unitat en la diferenciació ministerial. En endavant, els diferents carismes i les diverses

vocacions, seran concrecions i riquesa diversa del mateix baptisme. El bisbe, ara ja ho podem dir, realitza aquesta unitat radical perquè està en comunió amb Pere i amb tots els bisbes del món. I, en comunió, tota la creativitat, participació i responsabilitat de cada una de les persones batejades, genera una fecunditat harmoniosa. L'Esperit del Senyor davalla sobre tota la seva Església. «Jo vaig plantar, Apol·ló va regar, però és Déu qui feia créixer» (1Co 3,6). Tan sols en la comunió de l'Església hi ha creixement i fecunditat.

En aquest punt, podríem recordar aquella coneguda dita, assumida per la tradició de l'Església: «*In necessariis unitas, in dubio libertas et semper et ubique charitas*». «En les coses necessàries, unitat; en el dubte, llibertat, i sempre i a tot arreu, caritat». És una expressió genial que hom atribueix a sant Agustí tot i que, a partir d'algunes de les seves expressions, la frase prové del bisbe i humanista croat Marc Antoni de Dominis, de finals del segle XVI.¹

Quan som unguits per l'Esperit Sant ens amarem dels seus dons. L'ambient eclesial de les comunitats comença a manifestar llavors els fruits de l'Esperit descrits magistralment a la Carta als Gàlates: «Amor, goig, pau, paciència, benvolença, bondat, fidelitat, dolcesa i domini d'un mateix» (Ga 5,22-23). Per difícils que siguin les circumstàncies personals o eclesials, ja no preval la crispació, la crítica o la polarització, sinó el do de la unitat i l'harmonia de la comunió. Perquè és més el que compartim —la fe, l'esperança i la caritat— que tots els accents, carismes, estils i sensibilitats diverses, que ja no tenen perquè dividir-nos. «Participació i comunió per a la missió»: aquestes son les bases del procés sinodal que comencen a donar fruit. «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries» (Ac 2,42). Aquesta unitat és essencial perquè és allò d'essencial que té l'Església. El Papa Francesc ens ho recorda ben sovint i és cabdal: La sinodalitat és part de l'essència de l'Església. Es tracta de viure la unitat en l'essencial i deixar de banda allò del «sempre s'ha fet així», els *egos* personals, o qualsevol altra mundanitat espiritual que ens aparta de l'essencial, ens entreté en discussions fútils i, al capdavall, ens fa perdre la genuïna frescor de l'anunci de l'Evangelí. Com he dit, el papa Francesc ens en ha parlat abastament.

Amb tot, cal dir abans de cap altra cosa, que el Senyor és el primer que respecta processos i ritmes en els seus ministres. El Sínode està impulsant la participació, la comunió i la missió de tots els batejats i, en aquest punt, hi van

¹. Cf. Friedrich LÜCKE, *Über das Alter, den Verfasser, die ursprüngliche Form und den wahren Sinn des kirchlichen Friedensspruches «In necessariis unitas, in non necessariis libertas, in utrisque charitas»* [Sobre l'edat, l'escriptor, la forma original i el significat veritable de la dita pacífica eclesiàstica «*In necessariis unitas, in non necessariis libertas, in utrisque charitas*»]. *Estudi històrico-literari i teològic*, Göttingen: Verlag der Dieterichschen Buchhandlung 1850.

inclosos els ministres ordenats. Però també convé afirmar que si algú n'acaba despenjat serà molt pitjor per a ell: primer, es fa mal a ell mateix; en segon lloc, fa mal al bisbe; però, sobretot, acabarà fent mal a la mateixa comunitat a qui serveix. Es tracta d'un canvi de mentalitat en el mateix funcionament secular de l'Església i, en aquest punt, s'han de trencar moltes reticències. És un canvi de mentalitat —però, no ens confonem— per a ser més fidels a la genuïna tradició evangèlica i apostòlica que ens ve dels orígens. D'aquí que no es tracti merament de problemes organitzatius. «En el prefaci de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense els bisbes antecessors nostres van escriure: “No podem ni volem reduir la pastoral a un problema de simple reorganització i coordinació, sinó que cerquem de reunir el poble de Déu en l'Esperit Sant” [...]. Reunir el poble sant de Déu significa per damunt de tot que reconeixem l'Esperit, enviat del Pare en nom del Senyor ressuscitat, com l'artífex de la comunió eclesial i de la fidelitat a l'Evangeli (vg. Jn 14,26). No hi ha acció missionera sense el do i la invocació de l'Esperit Sant, sense el seu mestratge, sense el seu impuls».² I això té lloc en la comunitat!, això té lloc sobretot en el marc de l'Església diocesana!

Per a aquesta tasca, no podem mirar-nos els uns als altres en les diferències, o polaritzant el dissentiment cap al papa, el bisbe de torn, o aquells que no son de la meva corda. Es tracta d'una operació d'humilitat, perquè ningú posseeix en plenitud l'Esperit Sant, i aquest temps del procés sinodal ens ho recorda. L'Esperit no és quelcom que es pugui tenir i que jo pugui contemplar com una propietat meva, com —per exemple— es posseeix un habitatge de propietat, una canongia o un títol acadèmic. L'Esperit, per tant, no és possessió sinó vent i foc, és a dir, força transformadora. Nosaltres no tenim l'Esperit: és ell qui ens pren a nosaltres.

Yves M. Congar, el gran eclesiòleg del Concili Vaticà II, subratllava la dimensió essencialment comunitària de l'obra de l'Esperit Sant.³ Ell ens condueix cap a Crist precisament per mitjà de la comunió eclesial. L'obra de l'Esperit, afirma Congar, no consisteix en esclarir «tal cosa» o «tal altra», sinó en animar i realitzar el Cos de Crist. La comunió és, justament, la unitat sense uniformitat, la harmonia o la simfonia de veus i carismes diversos.

És impossible concebre una Església on no hi actuïn simfònicament dons diversos, on amb esperit de llibertat no hi hagi corresponsabilitat, sinodalitat, intercanvis i comunió, ni es vegi que en el seu interior és Déu mateix, en el seu Esperit Sant, que actua, que entaula relacions, comunica i estableix la unitat. I perquè això succeeixi convé escoltar l'altre, convé donar confiança a l'altre i, a

². Els bisbes de Catalunya, *Esperit, cap on guies les nostres Esglésies? Als vint-i-cinc anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995* (21-I-2021), 5,1: DdE 1119 (2021) 198-215; aquí, 212-213.

³. Yves M. CONGAR, *Vraie et fausse réforme dans l'Église*, Paris: Du Cerf ²1969, 241-242.

voltes, deixar de pensar que jo sóc el qui sempre tinc la raó, o que ho haig de fer tot jo perquè, al capdavall, ho faig millor. Siguem, per tant, més sinodals i corresponsables: començant amb els altres companys preveres i diaques, religiosos i religioses, i acabant amb els laics i laiques que tenim a les nostres parròquies. El principi de l'Església, escrivia Johann Adam Möhler, és que «l'home no podria portar una vida cristiana, ni conèixer la seva religió, sense la influència que en ell hi exerceix la comunitat dels fidels, animats per l'Esperit Sant».⁴ I Möhler assenyala amb alegria que els apòstols no reberen l'Esperit Sant individualment sinó «reunits en un mateix lloc [*epí tò autó*], i en un mateix sentiment, no formant més que un conjunt de germans».

Davant els entrebancs i dificultats en l'acció pastoral, hem de tenir clar allò de sant Pau: «Si no tinc amor, no em serveix de res» (1Co 13,3). Les tensions eclesials, i més en aquest procés sinodal, han de servir perquè l'amor creixi entre tots nosaltres no a l'inrevés. És l'hora d'acceptar-nos, de treballar més conjuntament, d'estimar-nos tot i ser ben distints i diversos, esdevenint compatibles i col·laboradors. El Cardenal Cantalamessa, en la conclusió d'una predicació quaresmal, afirmava: «Per tant, no es tracta d'eliminar el judici del nostre cor, sinó d'eliminar el verí del nostre judici! Això és, l'odi, la condemna, l'ostracisme».⁵

Gràcies, estimats preveres i diaques, per la vostra fidelitat en l'essencial. Gràcies, estimats companys, perquè procureu de viure la vostra llibertat en la comunió de l'Església i en la llera ampla de la diòcesi. Gràcies, estimats germans preveres i diaques. Gràcies per la vostra caritat, la vostra entrega incondicional i pel vostre servei ple d'afecte en el sant i fidel Poble de Déu.

«No penseu —escrivia Orígenes— que n'hi ha prou en renovar-se una sola vegada; necessitem renovar la mateixa novetat [*“Ipsa novitas innovanda est”*]».⁶ Ens hem aplegat a la Missa del Crisma per renovar la mateixa novetat. Aquest és el sentit de la consagració dels Sants Olis que renovaran les nostres comunitats a través dels sacraments. Seran els olis amb que ungirem el nou bisbe d'aquesta diòcesi. Ungits en el primer amor, en el fervor de la primera caritat que ens fa anar a totes i que implica una entrega total. Ungits per a ser capaços de dialogar sinodalment enmig de les nostres comunitats. Vine, Esperit Sant, amara'ns de la teva unció! Renova'ns espiritualment! Vessa en nosaltres els obsequis de la unitat, de la llibertat i de la caritat! En el dubte, llibertat; en el necessari, unitat; i en tot, caritat. I la renovació de les promeses sacerdotals

⁴ Johann Adam MÖLHER, *L'Unité dans l'Église*, Paris: Du Cerf 1938, 18; citat per Yves M. CONGAR, *Vraie et fausse réforme*, 241-242.

⁵ Raniéro CANTALAMESSA, «Primera predicació quaresmal» (3-III-2023) [en línia], <<https://www.cantalamessa.org/?p=4059&lang=es>> [Consulta: 16 març 2024].

⁶ Orígenes, *Comm. in Rom.*, 5, 8: PG 14, 1042 A.

que farem ara mateix esperonará a unir-se i conformar-se a Jesús, al Senyor. A un sol Senyor en qui tenim la font de tota unitat, comunió i sinodalitat. I a refermar les promeses dels deures sagrats envers l'Església que s'assumeixen, és a dir es fusionen amb el nostre ésser el dia de l'ordenació presbiteral.

Que Santa Maria, Mare de Déu, sota l'advocació de la munió de noms de les nostres parròquies, santuaris i ermites, ens protegeixi i ens ajudi. Amén.